

HOK-Elannon alkuvuosi 2016:

Kasvua uusista myymälöistä ja vapautuneesta aukiolosta

Pidentyneet aukioloajat marketkaupassa ja alkuvuotena avatut 14 uutta myymälää vaikuttivat siihen, että HOK-Elanto-konsernin liikevaihto kääntyi 4,1 prosentin kasvuun. Kasvaneen liikevaihdon ja hävikin pienentymisen ansiosta operatiivinen tulos pysyi lähes edellisvuoden tasolla.

Kaupan aukiolojen vapauduttua vuoden alussa, HOK-Elannon marketkaupan ketjut ovat tarjonneet asiakkailleen mahdollisuuden käydä kaupassa lähes koska tahansa. Pääkaupunkiseudun Prismat ovat olleet auki joka päivä kello 23:een ja S-marketit klo 22:een. Lisäksi kolme S-marketia palvelee ympäri vuorokauden ja kuusi klo 24:ään. Alepa-ketjun myymälöiden jo ennestään pitkiin aukioloaikoihin lakimuutos ei vaikuttanut.

– Linjasimme vuodenvaihteessa, että annamme asiakkaille aidosti mahdollisuuden päättää itse, milloin he haluavat asioida kaupassa ja kokonaisuutena uudet aukioloajat on otettu hyvin positiivisesti vastaan, toteaa HOK-Elannon toimitusjohtaja **Matti Niemi**.

– Pidennetyt aukioloajat ovat kasvattaneet erityisesti isojen kauppojen myyntiä ja samalla tarjonneet omalle henkilökunnalle mahdollisuuden lisätä viikkotuntejaan ja ansioitaan. Koko konsernin laskennallinen työllistämisaikutus kasvoi alkuvuodesta peräti 179 henkilötyövuodella ja ja lisätunteja on marketkaupassa riittänyt myös lähes 100 uudelle työntekijälle.

Lisää lähipalvelua

Osuuskauppa kehittää määrätietoisesti lähipalvelujaan. Alkuvuonna Alepa-ketju kasvoi 12 uudella lähimyymälällä. Niistä 11 sijaitsee HOK-Elannon omissa liikehuoneistoissa, jotka palasivat omaan käyttöön kun pitkäaikaiset vuokrasopimukset Suomen Lähikauppa Oy:n kanssa päättyivät vuoden 2015 lopussa. Lisäksi avattiin kaksi uutta S-marketia, Vuosaareen ja Tullinpuumiin.

Lähipalveluja täydentää verkkokauppa, joka tuo ostokset kotiovelle asti. HOK-Elanto on Suomen johtava ruoan verkkokauppias ja kehittää johdonmukaisesti verkkokaupan käytettävyyttä ja logistisia ratkaisuja. Alepa ja Prisma Kauppakassin liikevaihto kasvoi edelleen voimakkaasti.

Edustajistovaalien äänestysprosentti kasvoi merkittävästi

HOK-Elannon edustajiston vaalit järjestettiin 18.–29.4.2016. Vaaleissa oli kaikkiaan 590 714 äänioikeutettua ja heistä ehdokkaina oli 1 005. HOK-Elannon vaaleissa oli nyt jo kolmatta kertaa mahdollisuus äänestää verkossa.

– Oma tavoitteemme oli nostaa äänestysvilkkaus yli 25 prosentin, mitä pidimme hyvänä tuloksena nykyisessä tilanteessa. Nyt äänestysprosentti nousi edellisten vaalien 21 prosentista 26:een, Matti Niemi iloitsee.

Operatiivinen tulos lähes edellisvuoden tasolla

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto kaudelta 1.1.–30.6.2016 oli 958,0 miljoonaa euroa (ed. vuosi vastaava kausi 920,6 M€), jossa kasvua on 4,1 prosenttia. Konsernin liiketulos oli 27,8 miljoonaa euroa (18,7 M€) ja tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 28,4 miljoonaa euroa (19,1 M€). Tulos

HOK-Elanto on S-ryhmän suurin alueosuuskauppa, jonka omistavat sen lähes 600 000 asiakasomistajaa.

Vuosittainen liikevaihto on 1,9 mrd. euroa, ja yritys työllistää noin 5 500 henkilöä.

HOK-Elanto palvelee pääkaupunkiseudulla yli 300 toimipaikassa ja on päivittäistavarakaupan markkinajohtaja.

Lisäksi HOK-Elanto on maan suurimpia ravintola-alan toimijoita. www.hok-elanto.fi

sisältää kertaluonteisia tuottoja, lähinnä käyttöomaisuuden myyntivoittoja 12,3 milj. euroa (0,4 M€). **Konsernin operatiivinen tulos**, jossa edellä mainitut erät eivät ole huomioon otettuna, oli 16,1 miljoonaa euroa (18,7 M€).

Operatiivisen tuloksen heikentyminen johtuu pääosin kiinteistöomaisuuden rakennemuutokseen liittyvästä kiinteistötuottojen pienenemisestä. Päivittäistavarakaupan liikevaihto kasvoi alkuvuoden aikana 6,2 prosenttia (-0,4 %). Koko maan päivittäistavarakaupan arvo kasvoi kuuden ensimmäisen kuukauden aikana 1,4 prosenttia (-1,8 %).

– Alan yleisen kehityksen huomioiden voimme olettaa, että olemme alkuvuoden aikana kasvattaneet päivittäistavarakaupan markkinaosuuttamme, Matti Niemi toteaa.

HOK-Elannon **market-kaupan** liikevaihto oli 798,0 miljoonaa euroa (750,1 M€) ja kasvoi 6,4 prosenttia (-0,8 %). Liiketulos oli 15,1 miljoonaa euroa (14,7 M€). Liikevaihto kertyi 12 **Prisman**, 56 **S-marketin**, 104 **Alepan** ja yhden **Kodin Terran** liiketoiminnasta. Marketkaupan liiketuloksen nousu perustuu kasvaneeseen myyntiin ja kustannustehokkuuden paranemiseen. Myynnin kasvu tulee laajentuneista aukioloajoista, uusista myymälöistä sekä halpuutuksen mukanaan tuomasta asiakasmäärän kasvusta.

Tavaratalokaupan liikevaihto oli 29,3 miljoonaa euroa (28,9 M€), jossa muutos on 1,5 prosenttia (-13,6 %). Liiketulos oli 0,2 miljoonaa euroa (-0,8 M€). Liikevaihto kertyi kahden **Sokos-tavaratalon** ja yhdeksän **Emotion-myyvälän** liiketoiminnasta. Liikevaihdon ja liiketuloksen kasvu johtuu erityisesti onnistumisesta kosmetiikkakaupassa.

HOK-Elannon **ravintolaliiketoiminnan** liikevaihto oli 61,8 miljoonaa euroa (63,7 M€), vähennystä on -3,0 prosenttia (-2,6 %). Ravintoloiden liiketulos oli -1,2 miljoonaa euroa (-1,9 M€). Liikevaihdon pieneneminen johtuu suunnitelmien mukaisesta verkoston supistamisesta. Kulusäästöjen ansiosta tulos on edellisvuotta parempi. HOK-Elannolla oli kesäkuun lopulla 100 ravintolaa.

Ravintola Salve nousi keväällä puheenaiheeksi medioissa. Koska liiketilan omistava taloyhtiö ei suostunut uusimaan vuokrasopimusta Salven liiketoiminnan omistavan HOK-Elannon kanssa, muuttaa perinnerikas ravintola syyskuussa sadan metrin päähän Hietalahdenaltaan toiselle puolelle.

Liikennemyymälä- ja polttonestekaupan liikevaihto oli 56,7 miljoonaa euroa (61,9 M€), jossa on vähennystä -8,4 prosenttia (-15,4 %). Liikevaihdon kehitys johtuu liikeideamuutoksista ja polttonesteiden keskihinnan laskusta. Liiketulos oli -0,1 miljoonaa euroa (-0,2 €). HOK-Elannon ABC-ketjuun kuuluu kaikkiaan 34 asemaa. Palveluja täydentävät 11 aseman yhteydessä olevat ABC Car Wash -pesupaikat.

Muun kaupan vapautuneet aukioloajat ovat edelleen heikentäneet liikenneasemien myynnin kehitystä. HOK-Elannossa on päädytty ratkaisuun, jossa ABC-ketju keskittyy jatkossa enemmän polttoneste- ja autopesukauppaan.

ABC:n ja S-pankin yhdessä kehittämä mobiilitankkaus otettiin helmikuussa käyttöön ensin viidellä HOK-Elannon ABC-asemalla. Toukokuun lopulla sen käyttö laajeni koko HOK-Elannon toimialueelle ja kesän aikana koko maahan.

Muun liiketoiminnan liikevaihto oli 12,3 miljoonaa euroa (16,0 M€). HOK-Elannon muun liiketoiminnan muodostavat kiinteistöliiketoiminta sekä hautaus- ja lakipalvelu. **HOK-Elannon Hautaus- ja Lakipalvelulla** on 12 toimistoa eri puolilla toimialuetta.

HOK-Elanto-konsernin liikevaihto ja liiketulos toimialoittain

	Liikevaihto 1-6/16 M€	Muutos %	Liiketulos 1-6/16 M€	Liiketulos 1-6/15 M€
Marketkauppa	798,0	6,4	15,1	14,7
Tavaratalokauppa	29,3	1,5	0,2	- 0,8
Ravintolaliiketoiminta	61,8	- 3,0	- 1,2	- 1,9
Polttoneste- ja liikennemyymäläkauppa	56,7	- 8,4	- 0,1	- 0,2
Muu liiketoiminta ja muut erät	12,3	- 23,4	13,7	6,8
HOK-Elanto-konserni yhteensä	958,0	4,1	27,8	18,7

HOK-Elanto konsernin **operatiivinen tulos** yhteensä 16,1 M€ 18,7 M€

Investoinnit 14 uuteen myymälään

Alkuvuoden 2016 aikana HOK-Elanto investoi toimipaikkaverkostonsa kehittämiseen 23,0 miljoonaa euroa (17,9 M€). Pääosa investoinneista suunnattiin uusien myymälöiden rakennus- ja muutostöihin sekä lisäinvestointiin S-ryhmän logistiikkakeskuksiin. Käyttöomaisuuden realisointituotot olivat 20,7 miljoonaa euroa (0,8 M€), joista pääosa muodostui Hakaniemen tavaratalokiinteistön myynnistä. Kaupan yhteydessä varmistettiin oman liiketoiminnan jatkuminen tiloissa pitkällä vuokrasopimuksella.

Konsernin maksuvalmius on hyvä. Likvidit sijoitukset ja rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 264,1 miljoonaa euroa (61,2 M€). Omavaraisuusaste oli 80,1 prosenttia (77,6 %). Nettorahoitustuotot olivat 0,7 miljoonaa euroa (0,4 M€).

Omistajalle enemmän tuottoa osuusmaksulle

HOK-Elannon osuusmaksu korotettiin viime syksynä rahastokorotuksella 35 eurosta 100 euroon. Uudet asiakasomistajat ovat liittyessään maksaneet korotetun osuusmaksun kertasuorituksena tai kerryttävät sen viiden vuoden aikana. Muutos ei vaikuttanut liittymishalukkuuteen, sillä alkuvuoden aikana liittyi 9 770 uutta omistajaa (10 532). Asiakasomistajien määrä oli kauden lopussa 605 746 (597 397). Toimialueen talouksista 79,9 prosenttia (80,5 %) on osuuskaupan omistajia. HOK-Elannon asiakasomistajat saivat alkuvuoden aikana Bonusta yhteensä 30,6 miljoonaa euroa (29,2 M€). Osuuspääoman korkoa maksettiin 10 prosenttia eli 5,8 miljoonaa euroa (10 % ja 2,0 M€).

HOK-Elannossa otettiin huhtikuussa seuraava askel asiakasomistajapostin digitalisoinnissa, jonka jälkeen bonuslaskelma ilmestyy vain digitaalisessa muodossa. Samalla myös bonusrahojen lähetykset loppui, ja Bonus maksetaan jatkossa vain asiakasomistajan tilille S-Pankkiin.

Omistajat valitsivat uuden edustajiston

HOK-Elannon edustajiston vaaleissa 18.–29.4.2016 oli kaikkiaan 590 714 äänioikeutettua, mikä on 46 000 enemmän kuin edellisissä vuonna 2012 toimitetuissa vaaleissa. Vaaleissa äänesti kaikkiaan 153 495 asiakasomistajaa, kun vastaava määrä edellisissä vaaleissa oli 116 668. Äänestysaktiivisuus nousi 21,0 prosentista 26,0 prosenttiin. Mahdollisuutta äänestää internetin kautta käytti kaikkiaan 71 086 jäsentä eli 46,3 prosenttia äänestäneistä (40 204 ja 34,6 %).

Lähes 180 henkilötyövuoden kasvu

Vakituisen henkilökunnan määrä kasvoi vuoden vaihteesta 29 henkilöllä ja henkilökuntaa oli katsauskauden lopussa 5568 henkilöä (5 539 vuodenvaihteessa). Kokoaikaisen henkilökunnan osuus oli sama kuin vuodenvaihteessa eli 49 prosenttia. Kokoaikaiseksi muutettuna henkilökunnan laskennallinen määrä oli 5 066 henkilöä (4 887 vuodenvaihteessa, kasvu 179 henk.).

HOK-Elanto maksoi jälleen 1,1 miljoonan euron tulosbonuksen vakituksille työntekijöilleen vuoden 2015 tuloksesta. Tulosbonus maksettiin 4 525 työntekijälle (5 166) ja se oli suuruudeltaan 1,0 prosenttia (1,0) työntekijän vuosiansioista.

Tänäkin kesänä noin 2 000 nuorta on saanut ensi kosketuksen työelämään HOK-Elannon tarjoaman kesätyö- tai harjoittelupaikan kautta. Ansio-kurssit, LäksyHelppi ja nuorten Yrityskylän Alepa-myymäli ovat hyviä esimerkkejä niistä lukuisista hankkeista, joilla HOK-Elanto omalta osaltaan on edistänyt nuorten yhteiskuntavalmiuksia.

Hävikkiä vähennetään määrätietoisesti

HOK-Elannossa on jo pitkään vähennetty määrätietoisesti jätteeksi päätyvien elintarvikkeiden määrää ja vuodesta 2012 hävikin määrä on pienentynyt 30 prosentilla. Osa hävikkiin kirjatusta tuotteista lahjoitetaan ruoka-apuun, jota hoidetaan yhdessä 80 erilaisen toimijan kanssa. Kaikki elintarvikkeet ja pakkausjätteet lajitellaan huolellisesti hyötykäyttöön.

Yhtenä keinona vähentää jätteeksi päätyvän ruoan määrää on jo vuosien ajan ollut myymälöiden - 30 % -hinnanalennuskäytäntö. Kuluva vuoden helmikuussa otettiin Prismoissa käyttöön aiemmin Alepoissa hyväksi havaittu käytäntö, jossa klo 21 jälkeen illan viimeisinä tunteina asiakas saa punalaputetuista elintarvikkeista kassalla 30 prosentin alennuksen tuplana eli -60 prosenttia.

S-Pankin palvelut kiinnostavat asiakkaita

S-Pankki on suomalainen pankki, jonka keskeisenä tehtävänä on tehdä asiakkaidensa arjesta sujuvaa. Maksuton käyttötili, kansainvälinen maksukortti ja pankkitunnukset sähköiseen asiointiin ovat tuntuva etu, jonka S-ryhmän asiakasomistajat saavat omasta pankistaan. S-Pankin kortilla voi nostaa rahaa maksutta yli 170 kaupasta pääkaupunkiseudulla. Alkuvuoden aikana uusia S-Tilejä on avattu merkittävä määrä. Lisäksi vakuudettomien S-Lainojen kysyntä on yllättänyt positiivisesti.

S-Pankilla oli kesäkuun lopussa 2,9 miljoonaa asiakasta. S-Pankin kansainvälinen maksukortti oli käytössä 1,8 miljoonalla asiakkaalla. Verkkopankin käytön ja mobiiliasioinnin mahdollistavat pankkitunnukset olivat käytössä 1,6 miljoonalla asiakkaalla. S-ryhmän älypuhelinsovellus S-mobiili, joka mahdollistaa myös mobiilin pankkiasioinnin, on ladattu lähes 800 000 puhelimeen tai tablettiin. HOK-Elannon omistusosuus S-Pankista on 7,5 prosenttia.

Loppuvuoden näkymät

Vuonna 2016 HOK-Elannon liikevaihto kasvaa lähes 2 miljardiin euroon. Koko vuoden investointien arvioidaan olevan 55 miljoonaa euroa. Konsernin operatiivinen tulos tullee olemaan edellisvuotta heikompi johtuen mm elintarvikkeiden hintojen halpuuttamisesta. Henkilökunnan määrän arvioidaan pysyvän ennallaan.

Elokuussa avataan uudet S-marketit Klaukkalaan ja Oulunkylään sekä syyskuussa Emotion Isoon Omena. Loppuvuodesta valmistuu vielä kolme uutta Alepaa; Vantaan Havukoskelle ja Kivistöön sekä Keravan Kalevaan. Lauttasaareissa avataan joulukuussa uusi S-market. Keravan Prisma ja Kauppakeskus Jumbon ravintolamaailma uudistetaan syksyn aikana täysin.

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja **Matti Niemi**, p. 010 76 60100, [matti.niemi\(at\)sok.fi](mailto:matti.niemi(at)sok.fi)

Varatoimitusjohtaja **Veli-Matti Liimatainen**, päivittäis- ja käyttötavarakauppa, p. 010 76 60700, [veli-matti.liimatainen\(at\)sok.fi](mailto:veli-matti.liimatainen(at)sok.fi)

Ravintolatoiminnan toimialajohtaja **Jouko Heinonen**, p. 010 76 60640, [jouko.heinonen\(at\)sok.fi](mailto:jouko.heinonen(at)sok.fi)

Polttone- ja autopesukaupan toimialajohtaja **Markku Kuusinen**, p. 010 76 60673, [markku.kuusinen\(at\)sok.fi](mailto:markku.kuusinen(at)sok.fi)

Henkilöstöjohtaja **Antero Levänen**, p. 010 76 60110, [antero.levanen\(at\)sok.fi](mailto:antero.levanen(at)sok.fi)